

OSIO A
YLEINEN OSA

I SOVELTAMINEN JA TYÖRAUHA

1 § Soveltamisala

1 mom. Tätä virka- ja työehtosopimusta (OVTES) sovelletaan kuntien ja kuntayhtymien ylläpitämien koulujen ja oppilaitosten opetushenkilöstön palvelussuhteen ehtoihin. Lisäksi koulujen ja oppilaitosten opetushenkilöstöön noudatetaan, jollei tästä virka- ja työehtosopimuksesta muuta johdu, soveltuvien osin KVTES:n määräyksiä.

Soveltamisohje

Kuntayhtymän johtavan rehtorin palkkaus määräytyy KVTES:n II luvun 17 §:n mukaisesti.

2 mom. Mitä tässä sopimuksessa on sovittu viranhaltijan palvelussuhteen ehdoista, noudatetaan soveltuvien osin myös vastaavaa työtä tekevän työsuhteisen opettajan palvelussuhteen ehtoihin ja päinvastoin.

3 mom. Sikäli kun tässä sopimuksessa on sovittu tietyn yksilöidyn tehtävän palkkioperuste, sovelletaan samaa palkkioperustetta myös milloin opettaja on määrätty tekemään vastaavaa tehtävää, jota paikallisesti kutsutaan sopimuksesta poikkeavalla nimellä.

4 mom. Tässä sopimuksessa kunnalla tarkoitetaan sekä kuntaa että kuntayhtymää, ja ammatillisella oppilaitoksella tarkoitetaan tässä sopimuksessa myös ammattikorkeakoulua.

2 § Paikallinen sopiminen ja muut soveltamisalaa koskevat rajoitukset

1 mom. Tätä sopimusta ei sovelleta siltä osin, kuin sen määräyksistä on poikettu kunnallisen pääsopimuksen 13 §:n 1 momentissa tarkoitetulla paikallisella sopimuksella. Paikallisella sopimuksella ei voida kuitenkaan poiketa tämän sopimuksen työaikamääräyksistä, vuosiloman pituutta eikä sairaus- ja äitiyslomaetuuksia koskevista määräyksistä. Paikallisella sopimuksella ei saa myöskään sopia viranhaltijan ja työntekijän palkkaa tämän sopimuksen hinnoittelutunnuksen mukaista peruspalkkaa tai palkka-asteikon alinta peruspalkkaa pienemmäksi.

Soveltamisohje

Pääsopimuksen 13 §:n 1 momentin mukaan siinä olevia määräyksiä toisin sopimisesta ei noudateta, mikäli valtakunnallisessa virka- tai työehtosopimuksessa on sovittu omilla erityismääräyksillä paikallisesta sopimisesta. Tällöin sovelletaan

OSIO A ■ Yleinen osa ■ Soveltaminen ja työrauha

näitä valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen erityismääräyksiä.

2 mom. Tätä virka- ja työehtosopimusta ei sovelleta, jos asiasta on sovittu Kunnallisen työmarkkinalaitoksen kunnallisen virkaehtosopimuslain 3 §:n 2 momentin nojalla antaman valtuutuksen nojalla tehdyllä kunnan tai kuntayhtymän omalla virkaehtosopimuksella.

3 mom. Jollei tästä tai muusta virka- tai työehtosopimuksesta muuta aiheudu, viranhaltijan ja työntekijän palvelussuhteen ehdot säilytetään sellaisina kuin ne olivat virka- ja työehtosopimuksen nojalla noudatettavina edellisen sopimuksen päättyessä.

3 § Poistettu

4 § Työrauha

1 mom.

Virkasuhteiset Tähän virka- ja työehtosopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassa ollessa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

2 mom. Lisäksi sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, että sen alaiset yhdistykset ja viranhaltijat, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

3 mom.

Työsuhteiset Työehtosopimukseen osallisten ja siihen muutoin sidottujen vastuu määräytyy lain mukaan (viittausmääräys).

II VIRKASUHTEISEN OPETUSHENKILÖSTÖN PALKKAUS

5 § Palkka eri kalleusluokissa

- 1 mom. Viranhaltijan palkka määräytyy peruspalkan mukaan erikseen I ja erikseen II kalleusluokan kunnissa, ellei ao. osiossa tai liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

I kalleusluokkaan kuuluvat seuraavat kunnat:

Enontekiö, Espoo, Helsinki, Hyrynsalmi, Hyvinkää, Hämeenlinna, Ii, Inari, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kauniainen, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kerava, Kirkkonummi, Kittilä, Kolari, Kuhmo, Kuopio, Kuusamo, Muonio, Oulu, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Ristijärvi, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tampere, Tervola, Tornio, Utsjoki, Vaasa, Vantaa, ja Ylitornio.

Muut kunnat kuuluvat II kalleusluokkaan.

- 2 mom. Viranhaltijan palkka määräytyy pääasiallisen työpaikan sijaintipaikkakunnan kalleusluokan mukaan, jollei liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Jos viranhaltija opettaa useassa eri toimipisteessä, pääasialliseksi viranhoidtopaikaksi katsotaan se, jossa hän on useimpina päivinä opettamassa, tai jos hän opettaa saman verran useammassa toimipisteessä, se toimipaikka, josta hän saa välittömät toimintaohjeet.

6 § Palkkausperusteet ja palkkausjärjestelmä

- 1 mom. Viranhaltijan peruspalkka ja viran palkka-asteikko määräytyvät tämän luvun, asianomaisen osion ja sen liitteen mukaisesti.
- 2 mom. Jos viran kelpoisuusehdoissa edellytetään opettajankoulutusta ja viran velvollisuuksiin kuuluu opettaminen eikä palkkaluokittelussa ole tehtävään sopivaa palkkaryhmää (palkkaluokittelun ulkopuolinen), toimivaltainen viranomainen päättää peruspalkan/palkan sen hinnoittelukohtaan mukaan, johon hänet voidaan tehtävien/sä/nimikkeensä perusteella rinnastaa.
- 3 mom. Tämän sopimuksen osioissa B, C ja F viranhaltijan tehtäväkohtaista palkkaa tai tehtäväkohtaista palkkaa palkka-asteikon puitteissa päätettäessä on otettava huomioon tehtävien vaativuus. Palkka-

asteikossa olevan viranhaltijan palkkaa päätettäessä palkka-asteikon yläraja voidaan perustellusta syystä ylittää.

Soveltamisohje

1 Tehtäväkuvaus

Tehtävien vaativuuden arvioinnin tulee perustua tehtäväkuvaukseen, **joka kuvaa tehtävän tarkoitusta, olennaista sisältöä ja keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia. Tehtäväkuvaus on rakenteeltaan selkeä ja yksinkertainen.** Tehtäväkuvaukset valmistellaan yhteistyössä työnantajan edustajan ja asianomaisen viranhaltijan tai, mikäli kyse on mallitehtäväkuvauksen laatimisesta, asianomaisen ammattiryhmän edustajan kanssa. **Tehtäväkuvauksen vahvistaa työnantaja. Se ei ole työsopimuksen tai viranhoitomääräyksen osa ja työnantaja voi siten tarvittaessa tarkistaa sitä. Vahvistetusta tehtäväkuvauksesta annetaan kopio ao. viranhaltijalle hänen pyynnöstään.**

Tehtäväkuvauksen pitää olla **yhteismitallisia, jotta objektiivinen arviointi on mahdollista** hinnoittelutunnusten sisällä. Tehtäväkuvausta ei tarvitse tehdä kaikille henkilöille erikseen silloin, kun henkilöt tekevät samanlaisia tehtäviä. Tällöin voidaan tehdä esim. mallitehtäväkuvaus ja täydentää sitä tarvittaessa. **Tehtäväkuvauksia pidetään ajan tasalla. Kun tehtäväkuvauksessa määriteltyä tehtäväkokonaisuutta muutetaan tai se on muuttunut vähäistä merkittävämmiin, tarkistetaan tehtäväkuvaus muuttuneen tilanteen mukaiseksi. Samalla arvioidaan tehtävän vaativuus uudelleen tehtävän kokonaisvaativuudessa tapahtuneiden muutosten selvittämiseksi. Sen jälkeen arvioidaan muutosten mahdolliset vaikutukset tehtäväkohtaisiin palkkoihin.**

Viranhaltijan tehtävien olennaisesta muuttamisesta ks. laki kunnallisesta viranhaltijasta 23 § (viittausmääräys).

2 Vaativuustekijät

Tehtävien vaativuutta arvioitaessa otetaan huomioon työn edellyttämä osaaminen (tiedot, taidot, harkinta), työn vaikutukset ja vastuu (laajuus, pysyvyys, johtaminen ja vaikutukset toimintaedellytyksiin) sekä työn edellyttämät yhteistyötaidot (vuorovaikutus, ihmissuhdevaatimukset) ja työolosuhteet, jollei toimivaltainen viranomainen päättä käyttää arvioinnissa **ennalta määriteltyjä** muita objektiivisia vaativuustekijöitä.

Työn edellyttämä osaaminen

Osaaminen kuvaa työn edellyttämien koulutuksella ja työkokemuksella hankittujen keskeisten tietojen ja taitojen syvyyttä, laajuutta ja monipuolisuutta sekä työn edellyttämää harkinnan itsenäisyyttä. Tietojen osalta arvioidaan työn edellyttämää koulutusta (ammattillinen peruskoulutus, jatko- ja täydennyskoulutus) ja ammatinhallinnan edellyttämää uuden tiedon hankkimista. Taitojen osalta arvioidaan työn edellyttämää työkokemuksella saavutettua osaamisen syvyyttä ja monipuolisuutta sekä erityisosaamista ja kokonaisuuksien hahmottamista. Työn edellyttämien taitojen vaativuuteen vaikuttaa myös se, missä määrin työ edellyttää useiden eri tehtäväalueiden hallintaa tai monien asioiden yhtäaikaista hallintaa taikka toisistaan poikkeavien tietojen ja taitojen hallintaa. Harkinnan osalta arvioidaan työn edellyttämää itsenäisen harkinnan tasoa, johon vaikuttaa ohjeiden määrä ja laatu. Harkinta kuvaa myös tavoitteenasettelun itsenäisyyttä ammattialan ja organisaation arvoista ja tavoitteista.

Työn vaikutukset ja vastuu

Työn vaikutukset ja vastuu kuvaavat niitä vaikutuksia ja sitä merkitystä, joka työllä on kuntalaisten/asiakkaiden ja työyhteisön fyysisiin, psyykkisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin. Vaikutuksia arvioidaan kohteiden laajuuden (erilaisuus, määrä) ja vaikutusten pysyvyyden (pitkäkestoisuus, muutettavuus) kannalta. Asiantuntija-, johtamis- ja esimiestyössä korostuvat toimintaedellytyksiä, tuloksellisuutta, vaikuttavuutta sekä työyhteisöjen toimivuutta koskeva vaikuttaminen ja vastuu. Toimintaedellytyksiin vaikuttamista ilmenee kaikilla organisaatiotasoilla.

Työn edellyttämät yhteistyötaidot

Yhteistyötaidot kuvaavat asiakassuhteissa ja työyhteisössä tarvittavia vuorovaikutustaitoja ja ihmissuhdevaatimuksia. Vuorovaikutuksen osalta arvioidaan työn edellyttämää viestinnän ja kommunikoinnin oma-aloitteisuutta ja tavoitteellisuutta. Ihmissuhdevaatimusten osalta arvioidaan työn edellyttämää vaatimusta asettua toisen ihmisen tilanteeseen.

Työolosuhteet

Työolosuhteilla tarkoitetaan työhön kiinteästi liittyviä tavanomaisesta poikkeavia henkisiä ja fyysisiä työolosuhdetekijöitä, joita ei voida työsuojelutoimenpitein poistaa.

3 Arvioinnissa huomioon otettavia seikkoja

3.1 Koulutus

Viranhaltijalla oleva koulutus tai kokemus ei ratkaise työn vaativuutta, vaan vaativuustarkastelu tehdään aina virkanimikkeen tosiasiallisten tehtävien perusteella. Hinnoittelutunnuksen soveltamisedellytykseksi on kuitenkin usein määritelty tietty koulutustaso, jolla on pyritty kuvaamaan osaltaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävien tiedollista vaativuustasoa. Mikäli hinnoittelutunnukseen kuuluvalta edellytetään korkeampaa koulutustasoa kuin mitä hinnoittelutunnuksessa on todettu tai tämän lisäksi alan erikoistumiskoulutusta tai ammatillista jatkokoulutusta, on tämä yleensä osoitus siitä, että myös tehtävien vaativuus edellyttää selvästi peruspalkkaa korkeampaa tehtäväkohtaista palkkaa. Vaikka kelpoisuusehdoissa ei edellytettäisikään em. lisäpätevyyttä tms., voi viranhaltijan lisäpätevyys tai kokemuksen kautta hankitut taidot johtaa käytännössä siihen, että hänelle annetaan tavanomaista vaativuustasoa vaativampia tehtäviä, mikä on otettava huomioon tehtäväkohtaista palkkaa määrättäessä. Viranhaltijan tavanomaista laaja-alaisempi koulutus voi merkitä sitä, että vaikka ao. henkilön tehtävät eivät tämän vuoksi olekaan muita vaativampia, ao. henkilön erityisosaamista voidaan käyttää hyväksi tietyissä tilanteissa ja tästä potentiaalisesta käytettävyydestä saattaa olla perusteltua maksaa henkilölle henkilökohtaista lisää.

3.2 Lisätehtävä ja -vastuu

Viranhaltijalle voidaan määrätä hänen tavanomaisten tehtäviensä lisäksi lisätehtäviä ja -vastuita, mikä osaltaan vaikuttaa tehtävien vaativuuteen ja sitä kautta tehtäväkohtaisen palkan määrään. Mikäli lisätehtävä tai -vastuu on määräaikainen, voidaan tästä aiheutuva tehtäväkohtaisen palkan korotustarve tarvittaessa määritellä määräaikaisena korotuksena (3 momentissa ovat määräykset olennaisen tehtävämuutoksen vaikutuksesta tehtäväkohtaiseen palkkaan). Esimerkkinä tällaisista lisätehtävistä ja -vastuista voidaan mainita jonkin yksikön tai vastualueen määräaikainen päällikkyyys, jonkin yksikön tai ryhmän vetovastuu, johtajan tai esimiehen varamiehenä toi-

miminen tai vastuu vaativasta tehtäväkokonaisuudesta, jota muilla samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvilla ei ole.

3.3 Esimiesasema

Vaikka tehtävien vaativuuksien vertailu tehdään samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien välillä, joudutaan arvioinnin yhteydessä toisinaan tarkastelemaan samanaikaisesti muitakin hinnoittelutunnuksia. Esimerkkinä voidaan mainita se, että esimiesten ja alaisten tehtäväkohtaisten palkkojen pitää olla oikeassa suhteessa toisiinsa nähden siitä riippumatta, kuuluvatko he samaan vai eri hinnoittelutunnukseen. Pääsääntöisesti esimiesasemassa olevan tehtäväkohtaisen palkan pitää olla selvästi korkeampi kuin hänen alaisensa, jollei tästä poikkeamiseen ole erityistä, perusteltua syytä. Johto- tai esimies-tehtävissä toimivan tehtäväkohtaista palkkaa harkittaessa on otettava huomioon mm. johdettavan yksikön koko, vastuualueen tai johdettavan yksikön palvelutarjonnan laajuus ja moninaisuus, erikoispalveluiden tuottaminen sekä muut erityispiirteet, yhteistyövaatimus muiden hallinnonalojen ja palvelujen tuottajien kanssa, sekä esimiestyön merkitys toiminnan tulokellisuudessa ja toimintaedellytysten luomisessa.

4 Arviointijärjestelmä

Vaativuustekijöiden pohjalta tehdään arviointijärjestelmä, jonka toimivuutta arvioidaan säännöllisesti. Ennen uuden arviointijärjestelmän käyttöönottoa tai arviointijärjestelmää muutettaessa asiasta neuvotellaan niiden luottamusmiesten kanssa joiden edustamiin viranhaltijoihin arviointijärjestelmää tullaan soveltamaan. Arviointijärjestelmästä päättää viime kädessä työnantaja. **Arviointijärjestelmästä tehdään kirjallinen kuvaus ja sen sisällöstä tiedotetaan viranhaltijoille.**

Arviointi suoritetaan mahdollisimman yhteismitallisesti ja yhdenmukaisin perustein.

Tehtäväkohtainen palkka määritellään kokonaisarvioinnin perusteella.

Kokonaisarviointi perustuu

- **kirjalliseen tehtävän vaativuuden arviointia varten tehtyyn tehtäväkuvaukseen (ks. kohta 1),**
- **vaativuustekijöihin (ks. kohta 2),**

- tehtävän vaativuuden arvioinnissa huomioon otettaviin seikkoihin (koulutus, lisätehtävä- ja vastuu, esimiesasema) (ks. kohta 3)
- arviointijärjestelmään (ks. kohta 4).

**Toimivaltainen viranomainen voi rajata KVTES:n palkka-
usluvun 17 §:n mukaiset työnantajan edustajat arviointi-
järjestelmän ulkopuolelle.**

Tarkoituksena on, että tehtävien vaativuuden arviointia ja arviointijärjestelmää koskevat soveltamiskysymykset ratkaistaan paikallisesti.

5 Tehtäväkohtaisesta palkasta päättäminen

Työnantajan on tehtäväkohtaisesta palkasta päättäessään käytettävä harkintavaltaansa siten, että tehtävien vaativuus otetaan mahdollisimman objektiivisesti huomioon. Tavoitteena on, että samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtäväkohtaiset palkat ovat tehtävien vaativuuden edellyttämässä suhteessa toisiinsa. Vertailun kohteena ovat saman työnantajan palveluksessa olevien samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävät. Jos palkkahinnoittelukohdassa on todettu erikseen tehtäväkohtaiset palkat I ja II kalleusluokassa, kysymyksessä ovat erilliset ryhmät.

Se, että samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävien vaativuusvertailussa ei löydy olennaisia vaativuuseroja, ei merkitse sitä, että käytetään automaattisesti hinnoittelutunnuksen peruspalkkaa. Työnjako on voitu tehdä siten, että kaikille kyseiseen hinnoittelutunnukseen kuuluville on määrätty vaativampia ja vähemmän vaativia tehtäviä, kokonaisvaativuuden ollessa suunnilleen sama. Tällöin kaikkien tehtäväkohtaisten palkkojen pitäisi olla suunnilleen samalla tasolla, mutta taso voi ylittää selvästikin peruspalkan. Toisaalta samaan hinnoittelutunnukseen kuuluvien tehtävien vaativuuksissa voi olla merkittäviäkin eroja, minkä seurauksena myös tehtäväkohtaisessa palkassa voi olla merkittäviä suuruuseroja.

Tehtäväkohtaisen palkan tasoon vaikuttavat tehtävien vaativuuden lisäksi mm. paikkakunnan ja ao. ammattialan yleinen palkkataso sekä työnantajan noudattamat palkkapolitiiset periaatteet.

Toimivaltainen viranomainen päättää tehtäväkohtaisen palkan tasosta. Tehtäväkohtainen palkka voidaan määritellä

uudelleen uutta viranhoitomääräystä annettaessa esimerkiksi sijaisuuksia jatkettaessa.

6 Tehtäväkohtaisen palkan alentaminen

Tehtäväkohtaista palkkaa voidaan alentaa vain 7 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

4 mom. Poistettu

7 § Tehtävien muutoksen vaikutus palkkaan

Jos viranhaltijan tehtävien vaativuus olennaisesti muuttuu vähintään **kahden viikon** ajaksi toiseen virkaan tai tehtävään siirtymisen tai tehtävien uudelleenjärjestelyn vuoksi, tehtäväkohtaista palkkaa tarkistetaan, jos se ei vastaa muuttuneita tehtäviä.

Tehtäväkohtaisen palkan tarkistamisajankohdat ovat:

- 1 tehtävien muutosajankohdasta lukien, jos uusi tehtäväkohtainen palkka on korkeampi tai
- 2 kahdeksan viikon kuluttua tehtävien muutoksesta, jos uusi tehtäväkohtainen palkka on alempi
- 3 **tehtävien muutosajankohdasta lukien, jos viranhaltija haakeutuu omasta pyynnöstään vähemmän vaativaan tehtävään tai toisiin tehtäviin siirtymistä on tarjottu lomauttamisen vaihtoehtona**
- 4 toiseen virkaan siirtymishetki

Vuosilomasijaisuuksissa tehtäväkohtaista palkkaa ei alenneta, ja tehtäväkohtaisen palkan korottaminen koskee vain **vähintään** kaksi viikkoa kestäviä yhdenjaksoisia sijaisuuksia, jolloin tarkistamisajankohta on sijaisuuden alkaminen.

Soveltamisohje

Tehtävän vaativuuden muutoksen perusteena voi olla mm. siirto toiseen virkaa, määräaikainen lisätehtävä tai tehtävien muuttaminen olennaisesti vaativammaksi tai vähemmän vaativaksi. Jos tehtäviä muutetaan määräajaksi ja uusi tehtäväkohtainen palkka on korkeampi, tehtäväkohtainen palkka alenee välittömästi em. määräajan päätyttyä.

Tehtäväkohtaista palkkaa ei muuteta, jos tilapäinen siirto toiseen virkaan tai tehtävään tai tilapäiset tehtävämuutokset on otettu huomioon tehtäväkohtaisen palkan määrässä, esim. toimiminen tilapäisesti esimiehen sijaisena tai muu sijaisuusjärjestely.

Työnantajan tulisi pyrkiä ennen työvuoden alkua suunnittelemaan opettajan työ etukäteen koko lukuvuodelle.

8 § Epäpätevyysalennus muilla kuin peruskoulun ja lukion opettajilla

- 1 mom. Viranhaltijan, jolla ei ole opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (kelpoisuusasetuksen 986/1998, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) mukaista kelpoisuutta, palkkaa alennetaan 6–20 %.

Soveltamisohje

Jos em. asetuksessa edellytetään tiettyä tutkintotasoa, tehdään epäpätevyysalennus tämän tutkintotason mukaisesta palkkauksesta. Jos asetuksessa säädetyt tutkinnot/tutkintotasot ovat vaihtoehtoisia, epäpätevyysalennus tehdään ao. henkilön suorittamasta **tutkintotasosta**.

- 2 mom. 1 momentissa mainitun asetuksen 13 a §:n tarkoitetun opettajan palkka määräytyy pedagogisten opintojen puuttumisen ajan tämän pykälän 1 momentin mukaisesti. Samoin em. asetuksen 13 §:n 6 momentin nojalla kelpoisuuden saavaan opettajaan sovelletaan tämän pykälän 1 momenttia.

Soveltamisohje

Edellä mainitun asetuskohdan mukaan muuta kuin näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista lisäkoulutusta on erityisestä syystä kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut alan erikoisammattitutkinnon tai jolla muutoin on koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittu korkea ammattitaito. Tällaiselta opettajalta ei esimerkiksi edellytetä opettajan pedagogisia opintoja.

9 § Erivapauden vaikutus palkkaan

Jos opettajalla on erivapaus tulla nimetyksi hoitamaansa virkaan/virkasuhteeseen, ei varsinaisesta palkasta tehdä epäpätevyysalennusta.

10 § Palkan tarkistaminen paikallisella päätöksellä

- 1 mom. Viranhaltijan kuukausipalkkaa tarkistetaan sopimuskauden aikana, kun viranhaltija on suorittanut palkkaluokittelussa hinnoittelutunnusta korkeampaa peruspalkkaa edellyttävän tutkinnon/pätevyyden. Tarkistus tehdään vähintään koulutuksen edellyttämään palkkaasteikon alarajaan tai ao. peruspalkkaan seuraavan kuukauden

alusta siitä, kun viranhaltija on esittänyt selvityksen tutkinnon/pätevyyden saavuttamisesta.

Soveltamisohje

Tässä sopimuksessa ylemmällä korkeakoulututkinnolla tarkoitetaan korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen (464/1998, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) 6 §:ssä lueteltuja kotimaisia korkeakoulututkintoja sekä sellaisia ulkomaisia tutkintoja, jotka on tunnustettu tai rinnastettu tunnustamis- tai rinnastamispäätöksellä suomalaiseen ylemmään korkeakoulututkintoon.

- 2 mom. Viranhaltijan kuukausipalkka voidaan tarkistaa palkka-asteikon rajoissa, jos kunnan toimivaltainen viranomainen katsoo sen perusteluksi.

11 § Henkilökohtainen lisä

- 1 mom. Viranhaltijalle voidaan maksaa varsinaiseen palkkaan kuuluvaa henkilökohtaista **lisää viranhaltijan työsuorituksen arvioinnin perusteella, siten kuin KVTES:n palkkausluvun 11 §:ssä on määrätty.**

Soveltamisohje

Jos jokin em. ominaisuuksista on jo otettu huomioon erikseen OVTES:ssä (esim. kaksoiskelpoisuuden tuoma peruskoulun luokanopettajan korotus peruspalkkaan), sitä ei ole syytä ottaa enää henkilökohtaisen lisän perusteeksi. Opettajana toimimisen mukanaan tuoma kokemus ja ammatinhallinnan lisäys on otettu huomioon jo kertaalleen henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisessa osassa, joten henkilökohtaisen lisän arvioinnin tulisi perustua muihin tekijöihin.

- 3 mom. **Poistettu**

- 4 mom. **Poistettu**

- 5 mom. **Poistettu**

12 § **Vuosisidonnainen lisä**

- 1 mom. Viranhaltijalle maksetaan vuosisidonnaista **lisää** siten, kuin tässä pykälässä sekä asianomaisessa osiossa ja/tai liitteessä on sovittu.
- 2 mom. Vuosisidonnaisen **lisän** vaikutus palkkaan lasketaan virkanimikkeen hinnoittelutunnuksen ao. kalleusluokan peruspalkan ja aiempien vuosisidonnaisten **lisien** summasta.

Soveltamisohje

Vuosisidonnainen **lisän** vaikutus palkkaan lasketaan kertomalla hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka tai asteikkopalkkauksessa asteikon alaraja vuosisidonnaisen **lisän** prosenttien mukaisilla kertoimilla (esim. 5 % = 1,05) pyöristämättä tuloa välissä. Pyöristys täysiin sentteihin tehdään vasta loppupalkassa. Laskenta tehdään siis korkoa korolle periaatteella.

Päätoimisella tuntiopettajalla laskennassa käytetään painotettua peruspalkkaa, jos palkka on laskettu painottamalla. Mikäli vuosisidonnaisen lisän määräytymisperusteet eroavat toisistaan, määräytyvät ne sen opetuksen mukaan, mitä päätoiminen tuntiopettaja antaa eniten. Mikäli tunteja on yhtä paljon, sovelletaan opettajan kannalta

edullisempaa määräystä.

Jos viranhaltijan peruspalkkaa on alennettu kelpoisuuden puuttumisen vuoksi, vuosisidonnaisen **lisän** vaikutus lasketaan alennetusta peruspalkasta.

13 § Vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttava **aika (voimaan 1.2.2013)**

1 mom. Vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavaan **aikaan** luetaan, jollei jäljempänä olevista määräyksistä muuta johdu, aika, jonka viranhaltija/työntekijä 18 vuotta täytettyään on ollut päätoimiseksi katsottavassa

1) kotimaisen työnantajan tai ulkomaisen työnantajan palveluksessa opettajan/rehtorin **tehtävissä**,

2) kotimaisen työnantajan tai ulkomaisen työnantajan palveluksessa **tehtävissä**, joista on olennaista hyötyä nykyisissä tehtävissä

3) **yrittäjän työssä, josta on olennaista hyötyä nykyisissä tehtävissä enintään yhteensä viisi (5) vuotta.**

Soveltamisohje

Kyseessä tulee olla **työkokemus, josta on nykyisessä tehtävässä hyötyä**, esimerkiksi pelkkä omistussuhde tai osakkuus ei riitä.

2 mom. Jos viranhaltija on toiminut opettajanvirassa tai -toimessa tai päätoimisena tuntiopettajana, noudatetaan päätoimisuutta arvioitaessa kulloisenakin palvelusajankohtana voimassa olleita opetusalan erikseen määrättyjä päätoimisuuden edellytyksiä ja tuntirajoja.

3 mom. Muussa kuin opettajantehtävässä palvelussuhde **tai yrittäjän työ** katsotaan päätoimiseksi, mikäli säännöllinen keskimääräinen viikkotyöaika on ollut vähintään 19 tuntia. Palvelusaika/**yrittäjäaika** ennen 1.1.1990 katsotaan kuitenkin päätoimiseksi vain, mikäli säännöllinen keskimääräinen viikkotyöaika on ollut vähintään 20 tuntia.

14 § Vuosisidonnainen **lisä** ja eläke

Vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavaksi **ajaksi** ei katsota aikaa, jolta henkilö on ansainnut ja saa eläkettä. Rajoitus ei koske aikaa, jolta henkilö saa kuntien eläkevakuutukselta/valtiokonttorilta erotuseläkettä, osa-aikaeläkettä tai osatyökyvyttömyyseläkettä.

15 § Vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavan ajan vähimmäispituus

Eri palvelusaikoja/**yrityjäaika** vuosisidonnaista **lisää** varten yhteen laskettaessa otetaan huomioon vain täydet kuukaudet. Myös 30 päivää kestänyt yhtäjaksoinen palvelus/**yrityjäaika** katsotaan yhdeksi kuukaudeksi.

16 § Vuosisidonnaiseen **lisään** luettavat virantoimituksen keskeytykset

1 mom. Vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavaa **aikaa** laskettaessa vähennetään ne kalenteripäivät, joina virantoimitus/työssäolo/**työskentely** on ollut keskeytyneenä.

Soveltamisohje

Vähennykset lasketaan kalenteripäivinä, jolloin 30 päivää on yksi kuukausi. Vähentävä aika siirtää vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavan ajan täyttymistä vastaavan ajan verran eteenpäin. Jos vähentävä aika on esimerkiksi kaksi päivää, vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavan ajan täytyminen siirtyy kahdella päivällä. Jos em. vähennyksiä kohdistuu eri palvelussuhteisiin/**työskentelyaikaan**, vähennettävä aika saadaan laskemalla eri palvelussuhteista/**työskentelyajasta** vähennettävät päivät yhteen.

2 mom. Palvelusaikaan/**työskentelyaikaan** luetaan kuitenkin vuosiloma- ja virkavapaa-aika tai työloma seuraavissa **tai vastaava vapaa** tapauksissa:

- 1 viranhaltija/**henkilö** on saanut palkkaetuja äitiysloman/sairausloman ajalta,
- 2 viranhaltija/**henkilö** on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa taikka äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa,
- 3 viranhaltija/**henkilö** on saanut tapaturma- tai muuta korvausta ajalta, jolta hänellä olisi ehdoton oikeus sairausajan palkkaan,

Soveltamisohje

Jos korvaus on palkkaa suurempi, eikä palkkaa makseta, aikaa ei vähennetä vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavasta ajasta.

- 4 viranhaltija/**henkilö** on ollut suorittamassa asevelvollisuuttaan tai siviilipalvelusta, josta hän on palannut laissa säädettyssä ajassa virantoimitukseen tai työhön,
- 5 koulutus- tai opiskeluaika siltä osin kun se ei ylitä yhteensä enintään 30 päivää kalenterivuodessa ja

- 6 muun kuin 1–5 kohdassa mainitun syyn perusteella virkavaapaana/työlomalla/**poissa** enintään 30 päivää saman kalenterivuoden aikana edellyttäen, että hän on ollut ao. kalenterivuonna virkavapaan/työloman myöntäneen työnantajan palveluksessa **tai yrittäjän työssä** koulutyön aikana virantoimituksessa vähintään 30 päivää.

17 § Vuosisidonnaisen **lisän** hakeminen

- 1 mom. Vuosisidonnaisen **lisän** saamisen ehtona on, että sitä haetaan kirjallisesti viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä, kun oikeus vuosisidonnaiseen **lisään** on syntynyt. Jos hakemus on esitetty myöhemmin, vuosisidonnainen **lisä** myönnetään takautuvasti yhden vuoden ajalta hakemuksen esittämispäivästä laskettuna.

Ao. viranomaisen voi päättää, että vuosisidonnainen **lisä** myönnetään ilman hakemusta, mikäli viranhaltijalle on aikaisemmin myönnetty ao. kunnassa vuosisidonnaista **lisää**.

- 2 mom. Oikeus vuosisidonnaiseen **lisään** alkaa sen jälkeisen kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien, jona vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttava palvelusaika on täyttynyt.

Soveltamisohje

Hakijan velvollisuutena on esittää kirjalliset selvitykset niistä muun työnantajan palvelusajoista / **työkokemusajasta**, joita hän vaatii hyväksyttäväksi vuosisidonnaiseen **lisään** oikeuttavaksi ajaksi. Hakijan velvollisuus on esittää todistuksista viralliset käännökset, elleivät todistukset ole suomen- tai ruotsinkielisiä.

18 § Palvelulisän siirtymäsäännös

- 1 mom. Päätoimisessa tämän sopimuksen tarkoittamassa palvelussuhteessa 31.7.2000 ollut ja sellaisessa 1.8.2000 jatkava opettaja on oikeutettu palvelulisiäaikaan 31.7.2000 voimassa olleiden määräysten mukaan koulutusaikaa lukuun ottamatta 31.7.2000 saakka. Tämän jälkeinen palvelu hyväksytään palvelulisiäan 1.8.2000 voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Soveltamisohje

Mikäli palvelu on jatkunut yhtäjaksoisesti 1.8.2000 alkaen muussa kunnassa/kuntayhtymässä kuin missä se on 31.7.2000 päätynyt, uusi työnantaja voi harkintansa mukaan tarkistaa ensimmäistä kertaa myönnettävän palvelulisän perusteeksi tulevan palvelulisiäajan vanhojen määräysten mukaisesti tai hyväksyä ajan aikaisemman työnantajan antaman todistuksen perusteella.

2 mom. Sellaisen opettajan, jolla ei ole ollut 31.7.2000 tämän sopimuksen mukaista palvelussuhdetta kunnalliseen työnantajaan tai jonka yhtäjaksoinen palvelussuhde kunnalliseen työnantajaan on välillä katkenut tai myöhemmin katkeaa, tullessa kunnalliseen palvelussuhteeseen, sovelletaan palvelulisiin pelkästään 1.8.2000 voimassa olevia määräyksiä.

19 § Syrjäseutulisä

Viranhaltijalle, jolle on 31.12.2011 voimassa olleen OVTES:n A osion 19 §:n mukaisesti maksettu syrjäseutulisää, maksetaan sitä edelleen kyseisen määräyksen mukaisesti.

20 § Kehitysaluelisä yleissivistävässä koulussa

Yleissivistävän koulun viranhaltijalle, jolle on 31.12.2011 voimassa olleen OVTES:n A osion 20 §:n mukaisesti maksettu kehitysaluelisää, maksetaan sitä edelleen kyseisen määräyksen mukaisesti.

20 a § (uusi) Rekryointilisä

Viranhaltijalle voidaan maksaa rekryointilisää, siten kuin KVTES:n palkkausluvun 15 §:ssä on määrätty.

21 § Varsinainen palkka

1 mom. Viranhaltijan varsinaiseen palkkaan kuuluvat seuraavat palkanosat:

- 1 tehtäväkohtainen palkka (ks. osiot ja liitteet)
- 2 henkilökohtainen lisä (11 §)
- 3 vuosisidonnainen lisä (12–18 §)
- 4 syrjäseutulisä (19 §) ja yleissivistävän koulun kehitysaluelisä (20 §)
- 5 **rekryointilisä (20 a §)**
- 6 koulu- ja oppilaitoskohtainen lisätehtävä (osio B 19 §) ja taide- ja taitoaineiden korvaus (osio B liite 1 23 §)
- 7 siirtymäkauden lisä/henkilökohtainen palkanlisä (osiot ja liitteet).

Soveltamisohje

Opetusvelvollisuustyöajassa opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaika. Varsinaisen palkan käsitettä tarvitaan maksettaessa palkkaa mm. sairausloman ja äitiysvapaan ajalta sekä päätoimisen tuntiopettajan palkan määrittelyssä.

1 momentin luettelosta poiketen kohtien 1–2 asemesta käsitteinä käytetään osiossa D ja E palkkaa.

2 mom. Jos palkkatekijä (esim. luottamusmieskorvaus) on sovittu kunnallisessa yleisessä virkaehtosopimuksessa, määräytyy sen kuuluminen varsinaiseen palkkaan KVTES:n mukaan.

22 § Tukiopetuspalkkio

Tukiopetustunnilta maksettava palkkio määräytyy opettajan oman viran ylituntipalkkioperusteen mukaan.

23 § Oppilaan ohjauksen palkkio

Oppilaan ohjauksen **tunnilta maksettava** palkkio määräytyy opettajan oman viran ylituntipalkkioperusteen mukaan.

24 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio

Jos viranhaltijalle annetaan määräys oman oppituntinsa tai muun palkatun tehtävän kanssa samanaikaisesti huolehtia toisen opettajan luokasta, maksetaan hänelle tunnilta **palkkio, joka on** 30 % oman viran ylituntipalkkiosta.

25 § Yksityisopiskelijan kuulustelupalkkio

Yksityisopiskelijan kuulustelusta maksetaan viranhaltijalle palkkaliitteen mukainen palkkio, ellei tämän sopimuksen liitteissä ole sovittu toisin. Palkkio sisältää korvauksen kuulustelun valmistelumisesta, korjaus- ja arviointityöstä sekä tarvittaessa valvonnasta. Kuulustelu käsittää kirjallisen ja suullisen kuulustelun, työnäytteet sekä uusintakokeen. Jos samassa kuulustelussa on kuulusteltavana useampi kuin yksi yksityisopiskelija, maksetaan opettajalle kustakin opiskelijasta täysi palkkio kolmen ensimmäisen opiskelijan osalta, puolet palkkiosta neljännessä opiskelijasta yhdeksänteen ja ¼ palkkiosta kymmenennestä opiskelijasta lukien.

26 § Ylituntipalkkio

- 1 mom. Opettajalle maksetaan viran opetusvelvollisuuden ylittävistä tunneista ylituntipalkkio, ellei liitteissä ole toisin sovittu.
- 2 mom. Vuosiviikkoylituntipalkkion rahamäärä kuukaudessa saadaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Ao. liitteen mukaan määräytyvä tehtäväkohtainen palkka} \times \text{ao. kalleusluokan kerroin (I/0,83 tai II/0,84)}}{\text{viran opetusvelvollisuus}}$$

Soveltamisohje

Ylituntipalkkio (= laskennan osamäärä) pyöristetään vasta loppuksi sentin tarkkuudella.

- 3 mom. Vuosiviikkoylituntipalkkio lasketaan viran tehtäväkohtaisen palkan ja opetusvelvollisuuden perusteella. Tehtäväkohtaisessa palkassa ei oteta huomioon viranhaltijalle myönnettyjä henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaista osaa eikä muutakaan henkilökohtaista lisää eikä muita jäljempänä erikseen liitteissä mainittuja palkkatekijöitä. Laskennassa käytetty opetusvelvollisuus on viran opetusvelvollisuus, johon ei vaikuta viranhaltijan opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät.
- 4 mom. Vuosiviikkoylituntipalkkio maksetaan vuoden jokaisena kuukautena opettajalle, jolle on vahvistettu vähintään yksi ylitunti viikossa tasoitettuna lukuvuoden kaikille työviikoille.

Soveltamisohje

Vuosiviikkoylituntina maksettava palkkio tarkoittaa sitä, että koko lukuvuodelle määrätyn opetusvelvollisuuden ylittävän opetuksen maksatus tasoitetaan 12 kuukaudelle. Edellytyksenä edellä mainitulle on, että ylitunteja kertyy kaikilla koulun/oppilaitoksen opetustyöviikoilla keskimäärin laskettuna vähintään yksi.

Opetustyöviikkojen lukumäärä on aikuislukiossa 33, musiikkioppilaitoksessa 35 ja kaikissa muissa kouluissa/oppilaitoksissa 38.

- 5 mom. Jos ylituntien lukumäärä on pienempi kuin työviikkojen lukumäärä, maksetaan palkkio (kertatuntipalkkio) pidetyiltä ylitunneilta.

Soveltamisohje

Pidetyt tunnin hinta sisältää myös koulun loma-aikojen palkkaosuuden.

27 § Kertatuntipalkkio

Yhden yksittäisen ylitunnin hinta (kertatuntipalkkio) saadaan siten, että vuosiviikkoylituntipalkkio kuukaudessa muutetaan vuotuiseksi kertomalla se luvulla 12 ja jakamalla tulo koulun/oppilaitoksen opetustyöviikkojen lukumäärällä, ellei liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Opetustyöviikkojen lukumäärä on aikuislukiossa 33, musiikkioppilaitoksessa 35 ja kaikissa muissa kouluissa/oppilaitoksissa 38.

28 § Palkkioiden pyöristäminen

Tässä sopimuksessa tarkoitetut palkkiot (ylituntipalkkio ja muut lisäpalkkiot) pyöristetään täysiksi euron sadasosiksi (1 sentin tarkkuudella) siten, että pyöristämätön 0,005 pyöristetään ylöspäin.

29 § Palkanmaksu, oikeus palkkaan, työnantajan saatavan kuittausoikeus, palkka virantoimituksesta pidättämisen ajalta ja palkan laskeminen kalenterikuukautta lyhyemmältä ajalta

- 1 mom. Viranhaltijan palkanmaksu, oikeus palkkaan, työnantajan saatavan kuittausoikeus, palkka virantoimituksesta pidättämisen ajalta, palkan laskeminen kalenterikuukautta lyhyemmältä ajalta ja palkan laskeminen määräytyvät soveltuvien osien KVTES:n mukaan, ellei jäljempänä tässä sopimuksessa ole sovittu toisin.
- 2 mom. Jos viranhaltijan palvelussuhde on määrätty alkamaan kuukauden alusta, katsotaan palkka-oikeuksien alkaneen samasta päivästä, jos virkaan valittu on ensimmäisenä säännönmukaisena työpäivänään aloittanut virantoimituksen ja jos virkaa aikaisemmin hoitanut viranhaltija ei ole edellä tarkoitettuna ajankohtana ollut enää virantoimituksessa.
- 3 mom. Ylituntipalkkio sekä muut palkkiot ja erityistehtävien korvaukset maksetaan kuukausittain jälkikäteen joko kuukauden lopussa tai seuraavan kuukauden alussa, jollei paikallisesti toisin sovita. **Jos em. palkkion tai erityistehtävän korvauksen maksaminen edellyttää selvitystä tehdystä työstä, palkkio maksetaan kuitenkin viimeistään laskutusta seuraavan kalenterikuukauden aikana.**

Elokuulta tulevat ylituntipalkkiot **sekä muut palkkiot ja erityistehtävien korvaukset** voidaan maksaa myös lokakuun varsinaisen palkanmaksun yhteydessä, ellei ole mahdollista maksaa niitä edellä mainitussa aikataulussa.

- 4 mom. Määräaikaiselle viranhoitajalle ja tuntiopettajalle maksetaan varsinainen palkka kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen viimeisenä kalenteripäivänä, ei kuitenkaan lauantaina. Viranhaltijalle, joka saatuaan vakinaisesta virastaan virkavapautta on määrätty omassa kunnassa hoitamaan toista virkaa virkaan määrääjäksi otettuna, maksetaan varsinainen palkka 1–2 momentin mukaisesti. Ylituntipalkkiot ja erityistehtävien korvaukset maksetaan 3 momentin mukaisesti.

30 § Palkkaus lyhytaikaisessa palvelussuhteessa

Jos määräaikaisen viran haltijan palvelussuhde kestää enintään viisi koulun työpäivää, **palkkaus maksetaan tuntipalkkiona** tuntiopettajia koskevien palkkioperusteiden mukaan. Tähän tuntipalkkioon ei makseta henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaista osaa eikä muutakaan henkilökohtaista lisää.

III TYÖAIKA

31 § Työaikamuodot

Opetushenkilöstön työaika on asianomaisen osion ja/tai liitteen mukainen.

Soveltamisohje

Opetushenkilöstön työaikamuotoja ovat seuraavat (työaikamuodon jäljessä oleva henkilöstöluettelo ei ole tyhjentävä, vaan esimerkkiluettelo):

- 1 Opetusvelvollisuuteen ja ylitunteihin perustuva opetusvelvollisuustyöaika
 - peruskoulun,
 - lukion ja
 - ammatillisten oppilaitosten opettajat lukuun ottamatta 2 kohtaa
- 2 Kokonaistyöaika (toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika KVTES III luku 8 §)
 - peruskoulun ja lukion rehtorit sekä peruskoulun ja lukion apulaisrehtorin viran haltijat
 - ammatillisten oppilaitosten rehtorit, apulaisrehtorit, aikuiskoulutusjohtajat ja opinto-ohjaajat
 - sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten sekä metsäoppilaitosten päätoiminen opetushenkilöstö
- 3 Vuosityötunteihin perustuvat työajat
 - peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorit,
 - kansalaisopiston opettajat ja
 - ammattikorkeakoulun uudessa palkkaus- ja työaikajärjestelmässä oleva opetushenkilöstö
- 4 38 ¼ tunnin työaika
 - ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten opettajat.

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, lasten ja nuorten taidekoulujen tuntiopettajien sekä ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten sivutoimisten tuntiopettajien ja eri koulujen ja oppilaitosten virkasuhteisten sivutoimisten tuntiopettajien työaika

OSIO A | Yleinen osa | Työaika

määräytyy työsopimuksen tai virkasuhteista tuntiopettajaa koskevan määräyksen mukaisena.

32 § Työpäivien lukumäärä, sijoittuminen ja oppitunnin pituus

- 1 mom. Työpäivien (oppilas- ja opettajatyöpäivät) lukumäärä, opetus- ja muun työnantajan määrättävissä olevan työajan sijoitus sekä oppitunnin pituus määräytyvät 31.12.1998 voimassa olleen lainsäädännön ja työsuunnitelmasta tai sitä vastaavasta asiakirjasta ilmenevän vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Soveltamisohje

Määräyksen tarkoituksena on säilyttää opettajan työajasta työnantajan määrättävissä oleva osuus ao. koulussa/oppilaitoksessa määrällisesti ja ajallisesti entisellään.

Peruskoulussa noudatetaan kuitenkin perusopetuslain ja perusopetusasetuksen säännöksiä.

- 2 mom. Jos koulutuksen järjestämisen kannalta on tarpeen soveltaa tämän pykälän määräyksiä toisin, asiasta voidaan erikseen sopia tapauskohtaisesti ao. luottamusmiehen **kanssa**.

IV VUOSILOMA, LASKENNALLINEN VUOSILOMA JA LOMARAHAA

33 § Vuosiloma ja laskennallinen vuosiloma

1 mom. Jos opetushenkilöstöön kuuluvalla viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus vuosilomaan, tästä on sopimusmääräys asianomaisessa osiossa tai liitteessä ja vuosiloma määräytyy KVTES:n mukaan, kuitenkin 2 momentin 1–2 kohdassa olevalla poikkeuksella, ellei liitteissä jäljempänä toisin ole sovittu.

2 mom. Laskennallinen vuosiloma alkaa 16.6., ja sen pituuteen vaikuttavien täysien lomanmääräytymiskuukausien, virantoimituspäivien veroisten päivien ja vuosilomaan vaikuttavaan aikaisempaan palveluun sovelletaan KVTES:n vuosilomamääräyksiä seuraavin poikkeuksin:

- 1 Täysi lomanmääräytymiskuukausi on lomanmääräytymisvuoden sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana pääviranhaltija on ollut virantoimituksessa vähintään 16 kalenteripäivää (korvaa KVTES IV luvun 3 §:n).
- 2 Vuosilomaan vaikuttavana palvelusaikana on opetushenkilöstöllä OVTES:n määräysten nojalla määräytyvä henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaiseen osaan oikeuttava palvelusaika.

Soveltamisohje

Virantoimituspäivien veroisia päiviä ovat myös KVTES:n IV luvun 4 §:ssä mainitut työssäolopäivien veroiset päivät.

3 mom. Laskennallisen vuosiloman pituus määräytyy siten, että lomanmääräytymisvuoden täydet lomanmääräytymiskuukaudet kerrotaan KVTES:n IV luvun 18 §:ssä sovitulla prosenttilukua vastaavalla kokonaisluvulla (lomakertymäluvulla) ja jaetaan kahdella. Jos tulokseksi ei tule kokonaislukua, pyöristys tapahtuu ylempään kokonaislukuun. Laskennallisten vuosilomapäivien lukumäärä asetetaan kalenterille 16.6. alkaen, ja laskennallisen vuosiloman päiviä ovat kaikki arkipäivät (juhannusaattoja lukuun ottamatta).

34 § Lomarahaa

Lomarahaa lasketaan ja maksetaan KVTES:n määräysten mukaan 33 §:n 2 momentin määräykset huomioon **ottaen**.

35 § Vuosilomaetuudet siirryttäessä tehtävästä toiseen

Pääviranhaltija ja päätoiminen tuntiopettaja, jolla ei ole vuosiloma-oikeutta ja joka siirtyy pysyvästi tai tilapäisesti OVTES:n soveltamisalalla vuosilomasäännösten piirissä olevaan virkaan tai tehtävään, on oikeutettu ao. lomavuoden laskennallisella vuosilomalla

vähennettyyn vuosilomaan ja lomakorvaukseen KVTES:n määräysten mukaisesti.

36 § Määräaikaisen viranhaltijan lomapäiväkorvaus

- 1 mom. Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskaukua kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvät kesäkeskeytyspäivät (ma–su).
- 2 mom. Jos määräaikainen viranhaltija on ollut palvelussuhteessa lukuvuoden koko työaika lyhyemmän ajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomapäiväkorvauksena kutakin edellä 33 §:n 2 momentin mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskaukua kohden kahden päivän varsinainen palkka. Lomapäiväkorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien syys-, joului-, urheilui- ja pääsiäislomien arkipäivät (ma–la) sekä kesäkeskeytyspäivät.

Soveltamisohje

Määräys ei koske vuosilomaan oikeutettua opetushenkilöstöä.

Edellä 1 ja 2 momenttien tarkoittama varsinainen palkka on palvelussuhteen päättymishetken mukainen varsinainen palkka.

V VIRANTOIMITUKSEN KESKEYTYS

37 § Virkavapaan vaikutus palkkaukseen

- 1 mom. Virkavapaan vaikutus palkkaukseen määräytyy tämän luvun ja KVTES:n V luvun mukaisesti, ellei muualla tässä sopimuksessa ole toisin sovittu.
- 2 mom. Jos opettaja on ollut palkattomalla virkavapaalla ennen koulun lyhytaikaista lomaa eikä ole hakenut vapaata koulun/oppilaitoksen loma-ajaksi (syys-, joului-, urheilu- ja pääsiäisloma), hänellä ei ole oikeutta loma-ajan palkkaan.

Soveltamisohje

Määräyksen tarkoituksena on saada opettaja anomaan yhdenjaksoinen virkavapaa ja turvata näin opettajan sijaiselle palkka myös em. loma-ajoilta.

Sopimuksen tarkoituksena ei ole, että lyhyt virkavapaus johtaa palkattomaan loma-aikaan, esim. siten, että viikon virkavapaasta ennen joululomaa seuraa palkaton joululoma (Y 23/2007).

38 § Sairausloma

- 1 mom. Sairausloma-ajan palkkaan sovelletaan KVTES:n V luvun 1–4 § lukuun ottamatta 2 §:n 5 mom.

Soveltamisohje

Sairauslomaa ei ole mahdollista katkaista siten, että viikonvaihteet tai työkaudelle ajoittuvat koulun lukuvuoden loma-ajat (mm. syys-, joului-, urheilu-, ja pääsiäisloma) jätetään sairausloma-ajan ulkopuolelle, mikäli lääkärintodistus osoittaa, että opettaja on työkyvytön myös näinä päivinä.

Sen sijaan koulun/oppilaitoksen kesäkeskeytysajaksi **sairauslomaa** ei ole pakko anoa.

Palkallisen virkavapaan kestäessä yli 60 kalenteripäivää maksetaan ylitunnit ja erityistehtävätunnit kuitenkin vähentämättömänä.

- 2 mom. Sairausloman karenssiaikoja KVTES:n V luvun 2 § 2 momentin mukaan laskettaessa palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos asianomainen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edellisen lukukauden työajan päättymiseen saakka ja

palvelus jatkuu samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.

Pöytäkirjamerkintä

Jos viranhaltijan palvelussuhde on jatkunut määräaikaisena 31.7. saakka ja hänet on valittu saman kunnan määräaikaiseen tai toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen 1.8. lukien, viranhaltijalle maksetaan tämän sopimusmääräysten edellytysten täytyessä sairausajan palkkaa, jos hän on työkyvytön elokuussa ensimmäisenä säännönmukaisena työpäivänään.

3 mom. KVTES:n V luvun 2 § 4 momentin sairausloman yhtäjaksoisuutta ei keskeytä koulun kesäkeskeytys, muu koulun loma-aika (esimerkiksi syysloma), vuosiloma, laskennallinen vuosiloma tai kuntoutustuella oloaika.

39 § Laskennallisen vuosiloman vaikutus palkallisen sairausloman päivien määrään

1 mom. Laskennallisen vuosiloman päiviä ei lasketa sairausloman, työtapa-
turman ja ammattitaudin eikä eläketapahtumaan tai kuntoutustu-
keen johtavan sairauden palkallisten päivien määrään, **vaikka hen-
kilö on kyseisenä ajankohtana virkavapaalla.**

2 mom. Mikäli **sairausloma, työtapa-
turma ja ammattitauti tai eläket-
pahtumaan tai kuntoutustukeen johtava sairausloma** on alkanut
ennen koulun kesäkeskeytyksen alkua ja jatkuu kesäkeskeytyksen
päätyttyä, lasketaan em. virkavapaa-aikaan myös sellaiset lasken-
nallisen vuosiloman ulkopuolelle jäävät kesäkeskeytyspäivät, **jol-
loin** asianomainen **henkilö ei ole virkavapaalla.**

40 § Äitiysvapaan pituus ja oikeus palkalliseen äitiysvapaaseen

1 mom. Viranhaltijan äitiysvapaan pituus on vähintään 72 arkipäivää. Viran-
haltijalla on oikeus saada äitiysvapaan 72 ensimmäiseltä arkipäiväl-
tä varsinainen palkkansa siten kuin KVTES:ssä on sovittu.

2 mom. Äitiysvapaan karenssiaikaa KVTES:n V luvun 8 §:n mukaan lasket-
taessa palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos asianomai-
nen opettaja on ollut saman kunnan palveluksessa opettajana edel-
lisen lukukauden työajan päättymiseen saakka ja palvelus jatkuu
samassa kunnassa seuraavan lukuvuoden työajan alkaessa.

41 § Sairausvakuutuslain mukainen päivä-, äitiys-, **isyys-** ja
vanhempainraha sekä erät muut korvaukset **(voimaan 1.2.2013)**

1 mom. Työnantajalla on oikeus saada **viranhaltijan** sairausloman, äitiys- **ja**
isyysvapaan ajalta maksamaansa palkkaa vastaava osa sairaus-

OSIO A | Yleinen osa | Virantoimituksen keskeytys

vakuutuslain mukaisesta päivä-, äitiys- ja isyysrahasta.

- 2 mom. Työnantajalla on 1 momentin mukainen oikeus päivä-, äitiys-, isyys- ja/tai vanhempainrahaan, määräaikaiseen kuntoutustukeen tai kuntoutusrahaan vaikka viranhaltijalle ei ole myönnetty virkavapaata, jos kyse on viranhaltijasta, joka ei ole vuosilomajärjestelmässä.
- 3 mom. Työnantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta 1–2 momentin mukaisiin korvauksiin 16.6. alkavan laskennallisen vuosiloman ajalta, lukuun ottamatta isyysrahaa. Niiden viranhaltijoiden osalta, joihin sovelletaan osiota D, työnantajalla ei ole edellisestä poiketen oikeutta 1–2 momentin korvauksiin, lukuun ottamatta isyysrahaa, kesävapajakson alusta 30 ensimmäiseltä arkipäivältä.
- 4 mom. Mitä edellä 1–3 momenteissa on sovittu, koskee myös KVTES:n V luvun 2 §:n 8 ja 9 momentissa tarkoitettua tartuntatautilain mukaan tai muualta saatavaa korvausta.
- 5 mom. Saadakseen sairausloman, äitiys- ja isyysvapaan ajalta palkkaeduct viranhaltijan/työntekijän on noudatettava, mitä sairausvakuutuslain mukaisen päivä-, äitiys- ja isyysrahan saamiseksi on säädetty tai määrätty. Jos työnantaja menettää viranhaltijan/työntekijän laiminlyönnin tai toimenpiteiden seurauksena sille kuuluvan etuuden, sairauslomasta, äitiysvapaasta, isyysvapaasta ja tapaturmasta tai ammattitaudista johtuvia palkkaetuja vähennetään menetyistä vastaavalla määrällä.

42 § Osittaisen virkavapaan ja viranhoidon palkkaus

Osa-aikatyössä peruspalkka ja muut varsinaisen palkan osat ovat samassa suhteessa alemmat kuin viranhaltijan työaika on tämän virka- ja työehtosopimuksen täyttä säännöllistä työaikaa lyhyempi.

Soveltamisohje

Opetusvelvollisuustyöajassa opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaikaa.

43 § Osittainen hoitovapaa

- 1 mom. Kokonaistyöaikaa noudattavalla opettajalla on oikeus KVTES:n V luvun mukaiseen osittaiseen hoitovapaaseen. Osittainen hoitovapaa myönnetään samassa suhteessa opetustunneista ja muusta työajasta kuin mitä mainitut työajan osat ovat viikoittaisesta kokonaistyöajasta. Koulutyöajan ollessa keskeytyneenä osittainen hoitovapaa kohdistuu kokonaisuudessaan muuhun työaikaan. Kokonaistyöaikaa noudattavan rehtorin osittainen hoitovapaa voidaan toteuttaa myös kohdistamalla se ensisijaisesti oppitunteihin.

2 mom. Opetusvelvollisuustyöajassa olevan opettajan osittainen hoitovapaa on toteutettavissa siten kuin työnantaja ja opettaja siitä sopivat. Jos sopimukseen ei päästä, opettajan opetustuntimääräksi vahvistetaan keskimäärin 18 tuntia viikossa.

44 § Terveydenhoidollisten tutkimusten vaikutus palkkaan

Virantoimituksen keskeytyessä sen johdosta, että viranhaltija on työnantajan määräämässä terveydenhoidollisessa tutkimuksessa, jatkotutkimuksessa tai tarkastuksessa tai viranhoidon edellyttämässä lakimääräisessä tai ohje- ja johtosäännössä määrättyssä tarkastuksessa, maksetaan hänelle tältä ajalta varsinainen palkka. Samoin maksetaan varsinainen palkka milloin virantoimitus on keskeytynyt sen johdosta, että viranhaltija on joutunut todellisen tarpeen niin vaatiessa lääkärin määräämään tutkimukseen tai synnytystä edeltäviin lääketieteellisiin tutkimuksiin sekä sen johdosta, että hän on joutunut sellaiseen lääkärintarkastukseen, joka on välttämätön sairausvakuutuslain mukaisen äitiysrahan saamiseksi.

Soveltamisohje

Todellisella tarpeella tarkoitetaan tässä sitä, että tutkimus ei ole tehtävissä työajan ulkopuolella tai että kysymyksessä on äkillinen tutkimustarve.

Sopimusmääräys ei koske oma-aloitteista lääkärissä, hammaslääkärissä ja hoidossa käyntiä, useamman päivän kerrallaan kestäviä tutkimuksia eikä tutkimuksia, jotka on tehty viranhaltijan oma-aloitteisen lääkärissäkäynnin yhteydessä.

Synnytystä edeltävillä lääketieteellisillä tutkimuksilla tarkoitetaan sekä lääkärin että muun terveydenhoitohenkilökunnan suorittamaa tutkimusta taikka tällaiseen tutkimukseen perustuvan laboratorio- tai muun vastaavan kokeen suorittamista, joka perustuu lääketieteelliseen selvitystarpeeseen raskaana olevan työntekijän taikka sikiön terveydentilasta. Edellytyksenä palkan saamiseen on, että tutkimusta ei voida tehdä työajan ulkopuolella.

45 § Reservin kertausharjoitukset ja väestönsuojelukoulutus

Reservin kertausharjoituksiin tai pelastustoimilain (561/1999) 53 §:n nojalla väestönsuojelukoulutukseen määrätylle maksetaan kertausharjoitusten tai väestönsuojelukoulutuksen ajalta varsinainen palkka vähennettynä reserviläispalkan tai vastaavan korvauksen määrällä. Niiltä opettajanviran haltijoilta, joilla ei ole säännöksiin ja määräyksiin perustuvaa oikeutta vuosilomaan, ei tehdä em. vähennystä koulun kesäkeskeytyksen ajalta.

Soveltamisohje

Määräystä ei sovelleta vapaaehtoiseen kertausharjoitukseen osallistuvaan.

- 46 § Kansanedustajan tehtävän, valtioneuvoston ja Euroopan parlamentin jäsenyyden sekä asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen suorittamisen vaikutus palkkaan

Viranhaltijalle ei makseta palkkaa ajalta, jonka hän on kansanedustajana, valtioneuvoston jäsenenä tai Suomesta valittuna Euroopan parlamentin edustajana taikka suorittamassa palvelusta asevelvollisena tai siviilipalvelusta.

VI YHTEISET OPETTAJAT

47 § Yhteisiä opettajia koskevien määräysten soveltamisala

- 1 mom. Jos työnantaja on määrännyt opettajanviran haltijalle eri opetuslain mukaista opetusta ja/tai muuta työtä muussa kuin omassa oppilaitoksessa taikka saman opetuslain mukaista opetusta ja/tai muuta työtä useammassa eri hallinnollisesti itsenäisessä oppilaitoksessa, sovelletaan häneen tämän luvun määräyksiä, ellei 2 momentista muuta johdu.
- 2 mom. Tätä lukua ei sovelleta peruskoulussa ja lukiossa opettavaan, kahdessa tai useammassa peruskoulussa opettavaan eikä kahdessa tai useammassa lukiossa opettavaan opettajanviran haltijaan, ellei työnantaja ole määrännyt häntä perusopetuksen ja/tai lukio-opetuksen lisäksi antamaan ammatillisen koulutuksen, ammatillisen aikuiskoulutuksen, vapaan sivistystyön tai taiteen perusopetuksen alaan kuuluvaa opetusta muualla kuin peruskoulussa/lukiossa.

Soveltamisohje

Tämän luvun määräyksiä ei sovelleta monialaisessa ammatillisessa oppilaitoksessa opettavaan opettajanviran haltijaan.

48 § Yhteisen opettajan palvelussuhteen ehtojen määräytyminen

Tässä luvussa tarkoitetun opettajanviran haltijan palvelussuhteen ehdot määräytyvät sen koulun/oppilaitoksen mukaan, johon virka on perustettu/sijoitettu.

49 § Yhteisen opettajan työaika

- 1 mom. Opettajanviran haltijan opetusvelvollisuus lasketaan vuotuisena, jos eri oppilaitosten vuotuisten työviikkojen lukumäärä poikkeaa toisistaan.
- 2 mom. Opettajanviran haltija, joka opettaa vähintään yhden kolmasosan opetusvelvollisuudestaan muussa 47 §:ssä tarkoitetussa oppilaitoksessa, on velvollinen tekemään tuossa toissijaisessa oppilaitoksessa oppituntiansa mukaisen suhteellisen osuuden asianomaisen oppilaitoksen opettajia koskevien säännösten ja määräysten mukaista muuta työtä.

Pöytäkirjamerkintä

2 momentin mukaisella muulla työllä tarkoitetaan kansalaisopiston, kansanopiston ja musiikkioppilaitoksen opettajanviran haltijalle sovittua ao. muuta työtä.

50 § Yhteisen opettajan matkakustannusten korvaus

Jos opettajanviran haltijan ensisijainen oppilaitos on peruskoulu tai lukio, sovelletaan osion B 18 ja 25 §:n (Kiertävän opettajan huojennukset ja matkakustannusten korvaukset) määräyksiä opetusvelvollisuuden huojentamisesta ja matkakustannusten korvaamisesta ainoastaan peruskoulun ja lukion opetuksen osalta, ei sen sijaan muissa oppilaitoksissa annettavan opetuksen osalta.

Soveltamisohje

Muun kuin peruskoulun tai lukion opetuksen osalta matkakustannusten korvaukset määräytyvät KVTES:n liitteen 16 mukaan. Pysyväisluonteisena toimipaikkana pidetään ensisijaista oppilaitosta.

VII VIRKASUHTEISET TUNTIOPETTAJAT

Tuntiopettajan palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan tämän luvun määräyksiä, jollei ao. liitteestä muuta johdu.

A PÄÄTOIMISET TUNTIOPETTAJAT

51 § Päätoimisuus

- 1 mom. Tuntiopettaja on päätoiminen, jos
- 1 hän opettaa yhdessä koulussa tai oppilaitoksessa vähintään 16 luokkatuntia, aikuislukiossa ja lukion aikuislinjalla vähintään 14 luokkatuntia ja ammattikorkeakoulun tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla vanhassa palkkausjärjestelmässä olevana vähintään 18 tuntia viikossa tai
 - 2 hän opettaa useammassa kuin yhdessä koulussa tai oppilaitoksessa tuntiopettajana yhteensä vähintään 1 kohdassa tarkoitetun tuntimäärän.
- 2 mom. Koululla ja oppilaitoksella tarkoitetaan ammattikorkeakoulua, valtion tai valtionosuutta saavaa yksityistä tai kunnallista koulua tai oppilaitosta, lukuun ottamatta kansalaisopistoja, kansanopistoja, lasten ja nuorten taidekouluja ja ammatillisia aikuiskoulutuskeskuksia.
- 3 mom. Jos tuntiopettaja opettaa viranhaltijan opetusvelvollisuutta vastaavan tuntimäärän yhdessä koulussa/oppilaitoksessa, hän on ko. oppilaitoksen päätoiminen tuntiopettaja, vaikka hän opettaa lisäksi muussa koulussa/oppilaitoksessa. Muussa koulussa/oppilaitoksessa opettaja on sivutoiminen tuntiopettaja.
- 4 mom. Eri työnantajan oppitunnit lasketaan yhteen päätoimisuutta varten, jos tuntiopettaja antaa selvityksen työnantajalle muiden työnantajien oppitunneista ennen palvelussuhteen alkua. Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevaan sivutoimiseen tuntiopettajaan, joka palvelussuhteen kestäessä menee toisen työnantajan palvelukseen tuntiopettajaksi, sovelletaan päätoimisuuden yhteen laskemista koskevaa määräystä sen jälkeen, kun ilmoituksesta on kulunut työnantajalle 58 §:ssä sovittu irtisanomisaika.

Soveltamisohje

Luokkatunneiksi katsotaan myös sellaiset luokan ulkopuoliset tehtävät, joista palkkio maksetaan vuosiviikkoylituntipalkkiona.

OSIO A ■ Yleinen osa ■ Virkasuhteiset tuntiopettajat

Tunnit voivat kertyä myös useamman eri kunnan tai muun ylläpitäjän kouluista/oppilaitoksista. Edellytyksenä on, että ao. henkilö on kaikissa em. kouluissa/oppilaitoksissa tuntiopettajana.

Tuntiopettajan opettaessa useammassa koulussa/oppilaitoksessa, joissa on eri päätoimisuuden (pt) raja, päätoimisuus/sivutoimisuus määräytyy seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\frac{\text{tuntimäärä 1}}{\text{pt-raja 1}} + \frac{\text{tuntimäärä 2}}{\text{pt-raja 2}} \geq 1 = \text{päätoimisuus}$$

52 § Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka hänen opettaessaan samassa koulussa/oppilaitoksessa

Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka on vastaavan viranhaltijan peruspalkka, ellei ao. liitteessä ole toisin määrätty. Jos tuntiopettaja opettaa samassa oppilaitoksessa aineita, joissa viranhaltijalla on eri peruspalkka, lasketaan hänelle painotettu peruspalkka.

Soveltamisohje

Kun tuntiopettaja opettaa samassa oppilaitoksessa aineita, joissa viranhaltijalla on eri peruspalkka, hänen palkkansa lasketaan seuraavasti

$$\frac{(\text{tuntimäärä 1} \times \text{peruspalkka 1}) + (\text{tuntimäärä 2} \times \text{peruspalkka 2})}{\text{kokonaistuntimäärä (tuntimäärä 1 + tuntimäärä 2)}}$$

Jos tuntiopettajan tehtävät ovat jossakin virkaehtosopimuksen liitteessä olennaisesti vaativammat ja tehtäväkohtainen palkka tämän vuoksi ao. liitteen hinnoittelutunnuksen mukaista peruspalkkaa korkeampi, palkan painotuksessa käytetään ko. tehtäväkohtaista palkkaa. Esim. monialaisen ammatillisen oppilaitoksen opettajan palvelussuhteen ehtoihin sovelletaan liitteitä 4 ja 5, jossa liitteen 4 mukaan määräytyvä tehtäväkohtainen palkka on korkeampi kuin hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka.

Palkka lasketaan seuraavasti:

$$\frac{(\text{liitteen 4 tuntimäärä} \times \text{liitteen 4 tehtäväkohtainen palkka}) + (\text{liitteen 5 tuntimäärä} \times \text{liitteen 5 peruspalkka})}{\text{kokonaistuntimäärä (liitteen 4 tuntimäärä + liitteen 5 tuntimäärä)}}$$

OSIO A ■ Yleinen osa ■ Virkasuhteiset tuntiopettajat

Painotettu palkka lasketaan vain samassa oppilaitoksessa annettavien tuntien osalta. Saman kunnan peruskouluja pidetään samana kouluna. Myös saman kunnan lukioita pidetään samana oppilaitoksena (ei yhdessä peruskoulujen kanssa). Painotettu palkka pyöristetään normaalin pyöristyssäännön mukaisesti.

2 mom. Päätoimisen tuntiopettajan osapalkka hänen opettaessaan samassa koulussa/oppilaitoksessa

Jos yhden koulun/oppilaitoksen päätoimisen tuntiopettajan tuntimäärä jää alle viranhaltijan opetusvelvollisuustuntimäärän, maksetaan hänelle se osuus varsinaisesta palkasta, mikä vastaa hänen tuntimääränsä suhdetta viran opetusvelvollisuuteen.

3 mom. Päätoimisen tuntiopettajan peruspalkka hänen opettaessaan useammassa kuin yhdessä koulussa/oppilaitoksessa

Useamman koulun/oppilaitoksen tuntien perusteella päätoimiseksi tulevan tuntiopettajan palkka määräytyy kunkin koulun/oppilaitoksen osalta erikseen ao. liitteen mukaisesti. Tuntiopettajalle määrätään kussakin oppilaitoksessa erikseen peruspalkka ja opetusvelvollisuus.

Jos päätoimisen tuntiopettajan tuntimäärä yhteensä eri kouluissa/oppilaitoksissa jää alle opetusvelvollisuuden, maksetaan hänelle kussakin koulussa/oppilaitoksessa se osuus varsinaisesta palkasta, mikä vastaa hänen tuntimääränsä suhdetta ao. viran opetusvelvollisuuteen.

Esimerkki

Liikunnan tuntiopettaja, jolla on peruskoulussa (liite 1, opv 24) 16,75 vt ja lukiossa (liite 2, opv 23) 1,1 vt. Hänen opetusvelvollisuutensa ei täyty kummassakaan koulussa erikseen eikä yhdessä.

Peruskoulu

**16,75 vt
24 x täysi varsinainen palkka liitteestä 1**

Lukio

**1,1 vt
23 x täysi varsinainen palkka liitteestä 2.**

Jos päätoimisen tuntiopettajan tuntimäärä yhteensä eri kouluissa/oppilaitoksissa ylittää opetusvelvollisuuden, jokaisessa koulussa/oppilaitoksessa lasketaan se ao. oppilaitoksen tuntien määrä, joka kuuluu ao. oppilaitoksessa maksettavan varsinaisen palkan piiriin ja se tuntien määrä, joka ao. oppilaitoksessa muodostuu ylitunneiksi ja joilta maksetaan ylituntipalkkio.

Soveltamisohje

Momenttia sovelletaan myös tuntiopettajaan, jonka päätoimisuus (mutta ei opetusvelvollisuus) täyttyy jo yhdessä oppilaitoksessa ja joka toimii tuntiopettajana myös muissa oppilaitoksissa.

Samana kunnan peruskouluja pidetään samana oppilaitoksena. Myös saman kunnan lukioita pidetään keskenään samana oppilaitoksena (ei yhdessä peruskoulujen kanssa).

Varsinaisen palkan tunnit pyöristetään lähimpään tai lähimpään alempaan kokonaislukuun ellei ao. liitteestä muuta johdu. Esimerkiksi luku 22,50 pyöristetään luvuksi 22, vasta luku 22,51 pyöristetään luvuksi 23.

Päätoimisen tuntiopettajan palkka suhteutetaan tuntiopettajan eri oppilaitoksissa pitämään kokonaistuntimäärään ja hänelle määritellään jokaisessa oppilaitoksessa varsinaisen palkan osuus seuraavasti:

OPPILAITOS 1

Varsinaisen palkan tuntimäärä oppilaitoksessa 1 (= Y)

$$\frac{\text{opetustunnit 1} \times \text{opetusvelvollisuus 1}}{\text{kokonaistuntimäärä (opetustunnit 1 + opetustunnit 2)}} = Y$$

Varsinainen palkka oppilaitoksessa 1 on

$$\frac{Y}{\text{opetusvelvollisuus 1}} \times \text{täysi varsinainen palkka 1}$$

OPPILAITOS 2

Varsinaisen palkan tuntimäärä oppilaitoksessa 2 (= Z)

$$\frac{\text{opetustunnit 2} \times \text{opetusvelvollisuus 2}}{\text{kokonaistuntimäärä (opetustunnit 1 + opetustunnit 2)}} = Z$$

Varsinainen palkka oppilaitoksessa 2 on

$$\frac{Z}{\text{opetusvelvollisuus } 2} \times \text{täysi varsinainen palkka } 2$$

Varsinaisen palkan tuntimäärän ylittävistä tunneista maksetaan ylituntipalkkio ao. oppilaitosta koskevien määräysten mukaan.

Esimerkki

Peruskoulun ja lukion yhteinen päätoiminen tuntiopettaja, jolla on yläkoulussa historiaa ja uskontoa 18 vt (opv 23), 1 luokanvalvojan tunti sekä lukiossa uskontoa ja psykologiaa 5 vt (opv 21), kerroin 0,5. Tunteja yhteensä on 24,5 vt.

Laskenta voidaan toteuttaa seuraavasti: $((18 \times 23 + 5 \times 21)/(18 + 5) = 22,57$. Koska tunteja yhteensä (24,5 vt) on enemmän kuin em. tavalla saatu luku 22,57, joudutaan laskemaan varsinaisen palkan ja ylituntien osuus eri oppilaitoksissa (lukiossa ja peruskoulussa erikseen). Varsinaisen palkan tunnit pyöristetään kokonaislukuun.

Peruspalkkaa ja opetusvelvollisuutta painotettaessa käytetään luokkatunteja, varsinaista palkkaa laskettaessa myös kerrointunteja ja luokanvalvojan tuntia.

Peruskoulu

$$\frac{19 \times 23}{24,5} = 17,8 = 18 \text{ vt}$$

Varsinainen palkka on $18/23 \times$ täysi varsinainen palkka
Ylitunteja jää 1 vt (19 – 18)

Lukio

$$\frac{5,5 \times 21}{24,5} = 4,7 = 5 \text{ vt}$$

Varsinainen palkka on $5/21 \times$ täysi varsinainen palkka
Ylitunteja jää 0,5 vt (5,5 – 5)

53 § Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuus

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuus on sama kuin vastaavan viranhaltijan opetusvelvollisuus, ellei ao. liitteessä ole toisin sovittu.

2 mom. Päätoimisen tuntiopettajan opetusvelvollisuuden painottaminen

Jos tuntiopettaja opettaa samassa koulussa/oppilaitoksessa aineita, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, lasketaan hänelle painotettu opetusvelvollisuus.

Soveltamisohje

Painotettu opetusvelvollisuus lasketaan seuraavasti:

$$\frac{(\text{aineen 1 tunnit} \times \text{opv } 1) + (\text{aineen 2 tunnit} \times \text{opv } 2)}{\text{kokonaistuntimäärä (aineen 1 tunnit} + \text{aineen 2 tunnit)}}$$

Painotettu opetusvelvollisuus lasketaan vain samassa koulussa/oppilaitoksessa pidettävien tuntien osalta. Saman kunnan peruskouluja (ala-aste, yläaste ja erityisopetus) pidetään samana oppilaitoksena. Myös saman kunnan lukioita pidetään keskenään samana oppilaitoksena (ei yhdessä peruskoulujen kanssa). Pyöristys tehdään lähimpään tai lähimpään alempaan opetusvelvollisuuteen.

Opetusvelvollisuus pyöristetään täysiksi luvuiksi paitsi liitteen 4 opetuksen osalta, jossa viikoittainen opetusvelvollisuus määritellään kahden desimaalin tarkkuudella. Pyöristämisessä noudatetaan seuraavaa sääntöä: Opetusvelvollisuuden ollessa yhtä lähellä kahta lukua pyöristetään alaspäin. Esimerkiksi luku 22,50 pyöristetään luvuksi 22, vasta luku 22,51 pyöristetään luvuksi 23.

54 § Päätoimiseen tuntiopettajaan sovellettavat muut sopimusmääräykset

1 mom. Päätoimisen tuntiopettajan palvelusuhteeseen sovelletaan seuraavia asianomaisen koulun/oppilaitoksen viranhaltijoita koskevia sopimusmääräyksiä, ellei ao. liitteestä muuta johdu:

- 1 Virkasuhteisen opetushenkilöstön palkkaus (osio A II luku, lukuun ottamatta 20 §:ää),
- 2 Vuosiloma, laskennallinen vuosiloma ja lomarahaa (osio A IV luku)
- 3 Virantoimituksen keskeytys (osio A V luku)
- 4 Ylituntien vähentäminen/vähentämättä jättäminen virantoimituksen keskeytyksen ajalta (ks. osiot tai liitteet)

OSIO A ■ Yleinen osa ■ Virkasuhteiset tuntiopettajat

- 5 KVTES:n V luvun 10 §:n (Tilapäinen hoitovapaa) ja 12 §:n (Eräät virka- ja työvapaat) mukaista palkkaa, edellytyksellä, että henkilö on otettu palvelussuhteeseen vähintään 60 kalenteripäiväksi.

Soveltamisohje

Lukukauden lopussa tai lukukautta seuranneen loman aikana päättynyt palvelussuhde katsotaan sekä sairaus- että äitiysloman karenssi-aikaa määrittäessä yhtäjaksoiseksi, jos se on jälleen alkanut lähinnä seuraavan työkauden alussa saman työnantajan koulussa/oppilaitoksessa.

- 2 mom. Kelpoisuusehdoissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan päätoimisen tuntiopettajan epäpätevuysalennus määräytyy II luvun 8 §:n mukaisesti. Ammattikorkeakoulun tekniikan ja liikenteen koulutusalan päätoimisen tuntiopettajan (ns. vanha palkkausjärjestelmä) epäpätevuysalennus on 1–8 palkkaluokkaa.

B SIVUTOIMISET TUNTIOPETTAJAT

55 § Sivutoimisuus

Tuntiopettaja on sivutoiminen, ellei hän ole VII luvun 51 §:n mukaan päätoiminen tuntiopettaja.

56 § Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio

- 1 mom. Sivutoimiselle tuntiopettajalle maksetaan tuntipalkkio kultakin pidetystä tunnilta.
- 2 mom. Sivutoimisen tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan II luvun 27 §:n (kertatuntipalkkio) mukaan, ellei ao. liitteessä ole toisin sovittu.

Soveltamisohje

Sivutoimisen tuntiopettajan kertatuntipalkkio saadaan käyttämällä peruspalkkaa, ao. kalleusluokan kerrointa ja opetusvelvollisuutta. Peruspalkka ja opetusvelvollisuus ovat samat kuin ao. virassa, ellei liitteissä ole toisin sovittu. Jos tuntiopettaja opettaa eri aineita, joissa opetusvelvollisuus ja/tai hinnoittelutunnuksen mukainen peruspalkka ovat erisuuruiset, palkkaa ja opetusvelvollisuutta ei painoteta, vaan tuntipalkkiot maksetaan jokaisesta oppiaineesta eri perusteisina. Em. tavalla laskettu tuntipalkkio on vähimmäispalkkio.

- 3 mom. Kelpoisuusehdoissa tarkoitettua pätevyyttä vailla olevan sivutoimisen tuntiopettajan epäpätevuysalennus määräytyy II luvun 8 §:n mukaisesti. Ammattikorkeakoulun tekniikan ja liikenteen koulu-

tusalan sivutoimisen tuntiopettajan (ns. vanha palkkausjärjestelmä) epäpätevyysalennus on 1–8 palkkaluokkaa.

57 § Sivutoimisen tuntiopettajan virantoimituksen keskeytys

1 mom. Reservin kertausharjoitus, väestönsuojelukoulutus ja työnantajan määräämä täydennyskoulutus

Sivutoimisen tuntiopettajan osallistuessa reservin kertausharjoitukseen, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta palkkio myös pitämättä jääneistä tunneista.

2 mom. Itsenäisyyspäivä

Itsenäisyyspäivän vuoksi pitämättä jääneistä tunneista maksetaan palkkio kuten itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä on säädetty (L 388/1937 viittausmääräys).

3 mom. Sairaudesta tai tapaturmasta johtuva työkyvyttömyys

Virkasuhteiset Sivutoimisella tuntiopettajalla, jonka palvelussuhde on jatkunut vähintään 60 kalenteripäivää, on oikeus sairaudesta tai tapaturmasta johtuvan työkyvyttömyyden johdosta saada esteen ajalta täysi palkkansa sairastumispäivää seuranneen yhdeksännen arkipäivän loppuun, enintään kuitenkin siihen saakka, kun hänen oikeutensa sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaiseen päivärahaan alkaa ellei ao. liitteessä ole muuta määrätty. Jos työkyvyttömyys on aiheutettu tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella, ei sairausajan palkkaan ole oikeutta.

VIII OPETUSHENKILÖSTÖN IRTISANOMISAJAT

58 § Irtisanomisajat

- 1 mom. Työnantajan irtisanoessa toistaiseksi otetun henkilön virka- tai työsuhteen irtisanomisaika on vähintään
- 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut enintään yhden vuoden
 - yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli vuoden, mutta enintään neljä vuotta
 - kaksi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli neljä mutta enintään kahdeksan vuotta
 - neljä kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli kahdeksan mutta enintään 12 vuotta
 - kuusi kuukautta, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli 12 vuotta.
- 2 mom. Toistaiseksi otetun virka- ja työsuhteisen henkilön irtisanoutuessa irtisanomisaika on vähintään
- 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut enintään viisi vuotta
 - yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli viisi vuotta
 - kaksi kuukautta, jos viranhaltijan ottaminen kuuluu valtuustolle.
- Virkasuhteiset
- 3 mom. Määräaikaisen virkasuhteisen osalta irtisanomisaika on molemmin puolin 14 kalenteripäivää.
- 4 mom. Irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona irtisanominen on annettu tai saatettu tiedoksi. Viranhaltijan/työntekijän pyynnöstä tai suostumuksella voidaan noudattaa lyhyempää irtisanomisaikaa kuin edellä on määrätty.

Soveltamisohje

Laskettaessa palvelussuhteen kestoaikaa, jonka perusteella irtisanomisaika määräytyy, otetaan huomioon vain se aika, minkä viranhaltija/työntekijä on ollut keskeytyksittä työnantajan palveluksessa työ- tai virkasuhteessa. Työsuhteessa palveltu aika otetaan viranhaltijalla huomioon vain, jos henkilö on

OSIO A ■ Yleinen osa ■ Virkasuhteiset tuntiopettajat

välittömästi siirtynyt työsuhteesta virkasuhteeseen. Virkasuhteessa palveltu aika otetaan työntekijällä vastaavasti huomioon vain, jos henkilö on välittömästi siirtynyt virkasuhteesta työsuhteeseen. Esimerkiksi äitiysvapaa, asevelvollisuus tai opintovapaa ei katkaise palvelussuhdetta. Asevelvollisena palveltua aikaa ei kuitenkaan lueta palvelussuhteen kestoajaksi.